
ПАМ'ЯТНА ДАТА

DOI 10.29254/2077-4214-2018-4-1-146-11-12

УДК 378.6:61+616.31](092)(477.53)

СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА КОВАЛЬОВА ЄВГЕНА ВІКТОРОВИЧА (1938-2014)

23 жовтня 2018 року виповнюється 80 років з дня народження відомого вченого в галузі стоматології, академіка Української Академії наук, заслуженого діяча науки і техніки України, відмінника охорони здоров'я, доктора медичних наук, професора Ковальова Євгена Вікторовича.

Євген Вікторович народився в м. Клин Московської області. Дитинство проходило в роки війни, що назавжди загартувало характер. Смерть батька змусила матір з двома дітьми в 1945 році повернутись в Україну, в с. Семигір'я Кіровоградської області. Тут закінчив школу-семирічку, а потім була середня школа у с. Глинськ, до якої щодня долав відстань у 8 кілометрів.

Після закінчення Глинської середньої школи Євген Вікторович вступив до технічного училища № 2 в м. Знам'янці Кіровоградської області та у 1958 році отримав спеціальність оглядача вагонів. Працював спочатку слюсарем, потім – оглядачем вагонів на станції Знам'янка. Але

велике бажання стати лікарем сприяло тому, що в 1961 році Є.В. Ковальов успішно склав вступні іспити і став студентом Харківського медичного стоматологічного інституту. Завдяки неперевершеному голосу Євген Вікторович виступав з хором інституту, та, за рекомендацією керівника, вступив на вечірнє відділення музичного училища. Та одночасне навчання було перерване через вступ до лав радянської армії. По завершенні служби Ковальов Є.В. повернувся в alma mater.

Після закінчення інституту в 1968 році, Євген Вікторович за розподілом Міністерства охорони здоров'я УРСР працював асистентом кафедри анатомії людини. У 1978 році Є.В. Ковальов захистив кандидатську дисертацію на тему: «Структурний аналіз путей мікроциркуляції пульпы зубів человека в нормі и при пародонтите». Керував науковою роботою завідуючий відділом електронної мікроскопії 2-го Московського медичного інституту професор Караганов Ярослав Леонідович. Через передчасну смерть керівника Євген Вікторович був змушений захищати наукову роботу вже у Полтавському медичному стоматологічному інституті.

З 1980 року Є.В. Ковальов працював доцентом кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії Полтавського медичного стоматологічного інституту, а з лютого 1988 року – доцентом кафедри терапевтичної стоматології. Проблема мікроциркуляції крові, зокрема, зміни в тканинах пародонту з віком та при захворюваннях пародонту, не полишала науков-

ця. Тому він вступає до докторантури 2-му Московському орд. Леніна медичному інституті ім. М.І. Пирогова та в 1989 році Євген Вікторович успішно захищає докторську дисертацію на тему: «Микроскопическое и ультраструктурное строение десны человека».

В результаті науково-дослідної роботи професора Ковальова Є.В. були отримані оригінальні дані з морфології та електронної мікроскопії пульпи зубів людини в нормі та при пародонтиті. Ним була розроблена нова методика виготовлення серійних напівтонких зрізів для гістологічної практики, методика всебічного вивчення структури тканин пародонту. Вперше отримані дані стосовно структурної перебудови судин мікроциркуляторного русла тканин пародонту в віковому аспекті при хронічному генералізованому пародонтиті на тлі цукрового діабету та хронічному катаральному гінгівіті у робітників, що працюють в екстремальних умовах Півночі.

В 1990 році Є.В. Ковальову було присвоєно вчене звання професора.

З 1989 по 2014 рік він очолював кафедру пропедевтики терапевтичної стоматології Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія».

Велику лікувальну, педагогічну й науково-дослідну роботу Є.В. Ковальов поєднував із суспільною діяльністю: був членом вченої ради Академії, ради факультету підготовки іноземних студентів, апробаційної ради Української медичної стоматологічної академії, спеціалізованої вченої ради при Харківському національному медичному університеті МОЗ України по захисту докторських і кандидатських дисертацій із фаху «Стоматологія», членом асоціації стоматологів України; членом редакційних рад журналів «Стоматолог-інфо», «Новини стоматології», «Вісник стоматології», «Український стоматологічний альманах», «Проблеми екології та медицини», «Вісник проблем біології та медицини», «Світ медицини та біології».

В 1992 році Є.В. Ковальов був обраний дійсним членом Української Академії Наук.

В 1993 році наказом Президента України професору Ковальову Є.В. було присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», «Відмінник охорони здоров'я».

Ковальов Є.В. був нагороджений дипломом Лауреата Премії Української академії наук та золотою медаллю ім. Платона за наукові досяг-

нення, а також знаком «За досягнення в самодіяльному мистецтві».

Нестримне бажання розвивати певні наукові напрямки, шалена ерудиція та невпинне самовдосконалення не дозволяли зупинитись на досягнутому, що ініціювало подальші наукові звершення, які було реалізовано в роботах його учнів.

Під керівництвом професора Ковальова Є.В. захищено 11 кандидатських дисертацій. Результатом наукових досліджень Ковальова Є.В. стали 165 наукових статей, 8 навчально-методичних посібників, 53 рацпропозиції, 10 авторських свідоцтв, 2 монографії.

Як особистість, досвідчений педагог та вчений, Ковальов Євген Вікторович мав суттєвий вплив на усіх, хто знаходився поряд з ним. Але перш за все, він був турботливим чоловіком, люблячим батьком та чуйним дідусем. Залишаючись науковцем за покликанням, Євген Вікторович зумів зацікавити цим і свою онуку, Воронкову Ганну Володимирівну, яка з успіхом захистила кандидатську дисертацію та працює в «УМСА» на кафедрі ортодонції.

Учні, колеги, друзі – всі пам'ятають його веселою, дотепною та відкритою людиною. Жарти Євгена Вікторовича колишні студенти різних поколінь цитують по сьогоднішній день. Художню самодіяльність «УМСА» неможливо було навіть уявити без його потужного, оксамитового голосу. Гімн «УМСА» у виконанні Євгена Вікторовича по теперішній час залишається візитівкою нашої alma mater та згадується випускниками багатьох поколінь.

Всі, хто хоч раз спілкувався з Євгеном Вікторовичем, запам'ятовували його, як харизматичну особистість. В той же час, в тихих задушевних бесідах він завжди був наставником і вчителем. Прекрасний товариш, душа компанії, своїм величезним життєвим досвідом Євген Вікторович готовий був ділитися абсолютно безкорисливо. Його життєвий шлях – це ціла епоха, епоха Людини з великої літери.

З вдячністю та повагою до вчителя колективу кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології Української медичної стоматологічної академії на чолі з завідувачкою кафедри Ткаченко Іриною Михайлівною.